

1. Кінці двох невагомих пружин жорсткостями k_1 і k_2 прикріплені до стіни, так як показано на рис. 1. Спочатку пружини недеформовані, і перша на L довша за другу. Яку мінімальну роботу A треба виконати, щоб вільні кінці пружин встановити на однаковій відстані від стіни?
2. Циліндричну посудину, наповнену водою, рівномірно обертають навколо її вертикальної осі симетрії з кутовою швидкістю ω . Паралельний пучок світла, що падає вертикально, відбивається від поверхні води. Визначте відстань від нижньої точки поверхні води до точки, в якій інтенсивність відбитого світла буде найбільшою.
3. З тонкого дроту площею перерізу S спаяли сітку з величезною кількістю квадратних комірок. На значному віддаленні від країв сітки до точок A і B , у сусідніх вузлах, приклали напругу U (див. рис.2). Визначте сумарний струм у всіх провідниках, які на рисунку перетинає пунктирна лінія. Знайдіть ділянки дроту, через які струм не йтиме. Доведіть, що у центрі будь-якого квадрату сітки загальне магнітне поле, створене чотирма струмами сторін квадрату, дорівнює нулю. Сторона квадрату дорівнює a , питомий опір матеріалу дроту ρ .
4. Два тягарці масами m і M ($m < M$) з'єднали ниткою. Нитку перекинули через невагомий блок, і тягарці обережно відпустили. Знайдіть залежність прискорення a тягарців від відношення їхніх мас $x = m/M$, та побудуйте графік $a(x)$. Блок являє собою диск радіусом R з отвором радіусом $r = R/3$, надітий на горизонтальну вісь трохи меншого, ніж отвір, радіусу (рис.3). Коефіцієнт тертя між внутрішньою поверхнею блока та віссю $\mu = 0,75$. Перекинута через зовнішній обід блоку нитка не проковзує.
5. 2000 років тому Герон Олександрійський запропонував конструкцію фонтану (рис.4), що складається з трьох сполучених посудин, у дві з яких (1 і 2) нема доступу повітря. Поясніть принцип дії фонтану. Знайдіть висоту фонтану h , а також швидкості зміни рівня води в усіх посудинах у момент часу, коли $h_1 = 3$ м, $h_2 = 1$ м, $h_3 = 0,5$ м, а загальний об'єм повітря у першій і другій посудинах 4 м³. Площі перерізу посудин $S_1 = 3$ м², $S_2 = 2$ м², $S_3 = 4$ м², площа перерізу вузького отвору, з якого вилітає вода, $S = 1$ см². Енергетичними втратами під час руху води всередині фонтану, а також товщиною трубок у порівнянні з розмірами посудин знехтувати. Вважати, що атмосферний тиск 10^5 Па і температура повітря залишаються сталими, а прискорення вільного падіння дорівнює $9,8$ м/с².

Задачі запропонували С.У.Гончаренко (1), В.П.Сохацький (2), О.Ю.Орлянський (3-5).

1. Концы двух невесомых пружин жёсткостями k_1 и k_2 прикреплены к стене, как показано на рис. 1. Сначала пружины не деформированы, и первая на L длиннее второй. Какую минимальную работу A необходимо совершить, чтобы свободные концы пружин установить на одинаковом расстоянии от стены?
2. Цилиндрический сосуд, наполненный водой, равномерно вращают вокруг его вертикальной оси симметрии с угловой скоростью ω . Параллельный пучок света, падающий вертикально, отражается от поверхности воды. Определите расстояние от нижней точки поверхности воды до точки, где интенсивность отраженного света будет наибольшей.
3. Из тонкой проволоки площадью сечения S спаяли сетку с большим количеством квадратных ячеек. На значительном расстоянии от краёв сетки к точкам A и B , в соседних узлах, приложили напряжение U (см. рис.2). Определите суммарный ток во всех проводниках, которые на рисунке пересекает пунктирная линия. Найдите участки проволоки, по которым ток не идёт. Докажите, что в центре любого квадрата сетки общее магнитное поле, созданное четырьмя токами сторон квадрата, равно нулю. Сторона квадрата равна a , удельное сопротивление материала проволоки ρ .
4. Два груза массами m и M ($m < M$) соединили нитью. Нить перекинули через невесомый блок, и грузы осторожно отпустили. Найдите зависимость ускорения a грузов от отношения их масс $x = m/M$ и постройте график $a(x)$. Блок представляет собой диск радиусом R с отверстием радиусом $r = R/3$, надетый на горизонтальную ось несколько меньшего, чем отверстие, радиуса (рис.3). Коэффициент трения между внутренней поверхностью блока и осью $\mu = 0,75$. Перекинута через внешний обод блока нить не проскальзывает.
5. 2000 лет назад Герон Александрийский предложил конструкцию фонтана (рис.4), состоящего из трех соединенных сосудов, в два из которых (1 и 2) нет доступа воздуха. Объясните принцип действия фонтана. Найдите высоту фонтана h , а также скорости изменения уровня воды во всех сосудах в момент времени, когда $h_1 = 3$ м, $h_2 = 1$ м, $h_3 = 0,5$ м, а общий объем воздуха в первом и втором сосудах 4 м³. Площади сечения сосудов $S_1 = 3$ м², $S_2 = 2$ м², $S_3 = 4$ м², площадь сечения узкого отверстия, из которого вылетает вода, $S = 1$ см². Энергетическими потерями при движении воды внутри фонтана, а также толщиной трубок по сравнению с размерами сосудов пренебречь. Атмосферное давление 10^5 Па и температура воздуха постоянны, а ускорение свободного падения равно $9,8$ м/с².

Задачи предложили С.У.Гончаренко (1), В.П.Сохацкий (2), О.Ю.Орлянский (3-5).

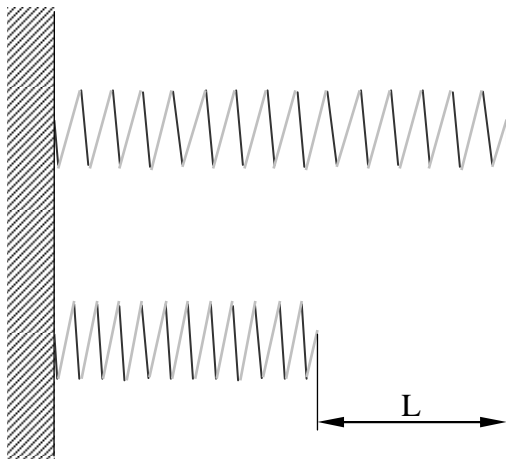

Рис. 1

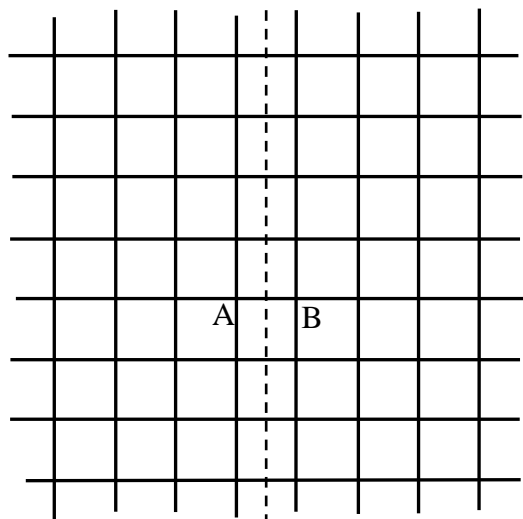

Рис. 2

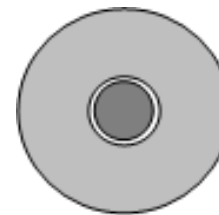

Рис. 3

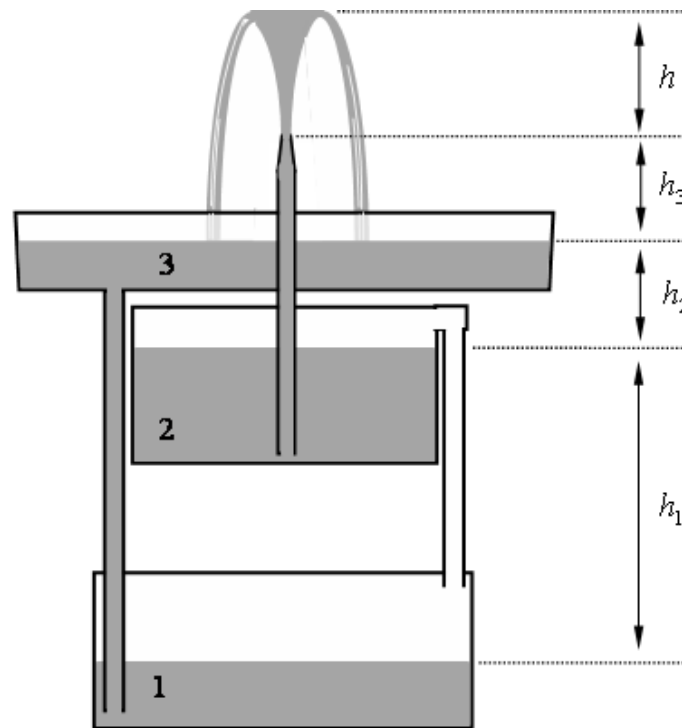

Рис. 4